

INSTRUKCJA BHP

dotycząca zasad bezpiecznego postępowania przy pracach transportowych oraz pracach magazynowych w Bibliotece z wykorzystaniem wózków i drabin

UWAGI OGÓLNE

Pracownik powinien:

- a) posiadać odpowiedni stan zdrowia do wykonywanej pracy potwierdzony świadectwem wydanym przez uprawnionego lekarza,
- b) przejść odpowiedni instruktaż zawodowy i odbyć przeszkolenie bhp, w tym w szczególności w zakresie prawidłowych sposobów wykonywania ręcznych prac transportowych,
- c) do pracy przystępować w trzeźwym w właściwym stanie psychofizycznym (nie wolno podejmować pracy pod wpływem narkotyków),
- d) zgodnie z zaleceniem stosować odzież ochronną, rękawiczki i maski ochronne w warunkach zagrożenia.

Podstawowe czynności przed rozpoczęciem pracy.

- a) zaplanować kolejność wykonywania poszczególnych czynności,
- b) sprawdzić stan techniczny urządzeń technicznych oraz oświetlenia stanowiska,
- c) sprawdzić stan powierzchni, (czy jest równa i nieśliska), po której będzie odbywał się transport księgozbioru lub innych przedmiotów

Zasadnicze czynności podczas pracy.

- a) podczas wykonywania pracy należy zachowywać prawidłową pozycję ciała,
- b) masa i rozmieszczenie księgozbioru lub innych przewożonych przedmiotów na wózku musi zapewnić stabilność wózka oraz bezpieczny transport i załadunek/wyładunek,
- c) przedmioty drobne nie powinny być przewożone luzem. Należy je przewozić w opakowaniu choćby prowizorycznym, w pojemnikach, pudełkach lub workach,
- d) sposób rozmieszczenia ładunku powinien zapewnić jego stabilność podczas transportu,
- e) przy transporcie ostrych, wystających elementów przedmiotów, powinny być one zabezpieczone w sposób zapobiegający powstawaniu urazów,
- f) podczas użytkowania drabin muszą być przestrzegane podstawowe zasady dotyczące ich użytkowania,

PRACA NA WYSOKOŚCI POWYŻEJ 1 METRA – UŻYTKOWANIE DRABIN.

Podczas prac wykonywanych przy zbiorach księgozbioru w pomieszczeniach bibliotecznych wykorzystuje się niskie drabiny pozwalające obsłużyć wyższe regały o wysokości do 2,5 metra.

Prace wykonywane na wysokości powyżej 1 metra nad poziomem podłogi, ziemi - przy pomocy drabin zalicza się do prac wykonywanych na wysokości i są pracami szczególnie niebezpiecznymi. .

- Nie zaliczamy do pracy na wysokości, prac wykonywanych na powierzchni osłoniętej pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5 m lub powierzchni wyposażonej w inne stałe urządzenia czy konstrukcje chroniące przed upadkiem.
- Na powierzchniach powyżej 1 m nad poziomem podłogi, prace powinny być wykonywane i prowadzone w sposób nie zmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady.
- Pracownicy wykorzystujący w trakcie swej pracy drabiny muszą posiadać orzeczenia lekarskie z brakiem przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na wysokości od 1 do 3 m.
- Do takich prac nie wolno kierować; pracowników chorych na epilepsję, choroby przebiegające z nagłą utratą świadomości, lękiem wysokości, leczone lekami psychotropowymi, z niedorozwojem umysłowym, brakiem lub niedowładem kończyn, oraz osób uzależnionych od narkotyków.

- **Przy stosowaniu drabin nie wolno:**
 1. nie wolno stosować drabin uszkodzonych lub do przenoszenia stałego ciężaru powyżej 10 kg,
 2. nie wolno stosować drabiny niezgodnie z jej przeznaczeniem – np. używanie drabiny rozstawnej jako drabiny przystawnej lub ustawiać ją na niestabilnym podłożu,
 3. nie wolno opierać drabiny o śliskie przedmioty oraz stawiać drabiny przed zamkniętymi drzwiami, jeśli nie są one zamknięte na klucz od strony drabiny. Nie wolno ustawiać drabiny bezpośrednio przy maszynach, urządzeniach z zagrożeniem dla użytkownika,
 4. nie wolno wchodzić i schodzić z drabiny, plecami do niej oraz nie wolno przenosić drabiny o długości większej niż 4m tylko przez 1 osobę,
 5. nie wolno pracować na drabinie w obuwiu nie posiadającym opięcia całej stopy (np.: klapki).
- **Przy stosowaniu drabin należy pamiętać że:**
 - a) drabina musi być stabilna i zabezpieczona przed rozsunieniem lub poślizgiem, drabina przystawna powinna wystawać co najmniej 0,75 m ponad powierzchnię na którą prowadzi a jej kąt nachylenia powinien się zawierać pomiędzy 65° a 75°,
 - b) pamiętać aby przed każdorazową pracą na wysokości powyżej 2 m sprawdzić stan techniczny konstrukcji, stabilność i zabezpieczenie drabiny.

PRACE TRANSPORTOWE.

To jeden z najbardziej niebezpiecznych czynników w czasie pracy. Podczas wykonywania prac transportowych często dochodzi do wypadków, z reguły następujących w momentach wykonywania przez pracownika pracy pośpiesznie i bez należytego skoncentrowania uwagi na wykonywanej czynności.

Ponieważ w procesie pracy biorą udział ludzie dorośli, można i należy oczekiwać że ich zachowanie powinno być dostosowane do wykonywanych czynności, bez zbędnego pośpiechu, biegania czy żartów.

ZASADY PRAWIDŁOWEGO PRZENOSZENIA CIĘŻARU

Podnoszenie ciężaru polega na jego przemieszczeniu z poziomu niższego na poziom wyższy. Z reguły jest związane z jego równoczesnym przemieszczeniem w poziomie.

Dźwiganie ciężaru polega na jego podniesieniu z jednoczesnym przemieszczeniem tego ciężaru. Dźwiganie ciężaru na odległość większą od 2 m traktujemy tak jak podnoszenie i przenoszenie ciężaru. Przy ręcznym przemieszczaniu przedmiotów przez jednego pracownika masa przedmiotów podnoszonych i przenoszonych nie może przekraczać dla kobiet – 12 kg przy pracy stałej oraz 20 kg przy pracy dorywczej,

- Przenoszony ciężar należy trzymać tak blisko ciała, jak to jest tylko możliwe.
- Podnosić ciężar w zakresie wysokości od dłoni do barków.
- Jeśli podnoszony ciężar znajduje się poniżej wysokości dłoni należy zastosować odpowiednie urządzenia pomocnicze jak pętla, uprząż, hak.
- Starać się utrzymywać ciężar w dłoniach przez jak najkrótszy okres czasu oraz unikać szybkiego tempa podnoszenia ciężaru.
- W czasie podnoszenia ciężaru należy minimalizować wykonywanie innych ruchów tułowia jak pochylenia, skłony czy skręcenia.
- Należy unikać przenoszenia dużych obiektów, wykraczających poza zasięg rąk oraz obiektów swymi gabarytami ograniczających pole widzenia niosącego.
- Należy unikać przenoszenia obiektów z przemieszczającym się środkiem ciężkości.
- Należy przenosić ciężar na opuszczonych rękach. Dźwiganie przy rękach zgiętych w stawie łokciowym rękach zwiększa dwukrotnie obciążenie zaangażowanych rąk.
- Ręczne przemieszczanie przedmiotów przez pomieszczenia, schody, korytarze albo drzwi zbyt wąskie w stosunku do rozmiarów tych przedmiotów.

PODSTAWOWE ZASADY PRZEMIESZCZANIA ŁADUNKU PRZY POMOCY SPRZĘTU.

W przypadku transportu przy pomocy ręcznych wózków i tacek przy przemieszczaniu po terenie o nachyleniu **nieprzekraczającym 5%** w przypadku kobiet:

- na wózku 2-kołowym – 140 kg i
- ma wózku 3- i więcej kołowym – 180 kg

1) Drogi komunikacyjne przeznaczone do transportu przy pomocy wózków ręcznych powinny być dostatecznie

szerokie i posiadać twardą oraz równą nawierzchnię.

- 2) Wózek transportowy powinien być uzupełniony odpowiednim pojemnikiem na przewożone książki, co pozwoli na bezpieczny wewnętrzny transport księgozbioru pomiędzy piętrami.
- 3) Szerokość drogi do przewozu wózkami w ruchu jednokierunkowym powinna wynosić co najmniej o 60 cm więcej niż szerokość załadowanego wózka, zaś przy ruchu dwukierunkowym o 90 cm większa.
- 4) W trakcie wykorzystywania pomocniczego sprzętu transportowego należy przestrzegać instrukcji bhp obsługi sprzętu podanej w jego DTR.
- 5) Codziennie należy dokonać przeglądu sprawności wykorzystywanych środków transportu. Wózki uszkodzone w czasie pracy powinny być niezwłocznie wycofane i odstawić do naprawy ((konieczność naprawy należy zgłosić przełożonemu).
- 6) Zabrania się załadunku wózków w taki sposób aby księgozbiór czy inne przewożone przedmioty wystawały poza obrys wózka i przysłaniały pole widzenia.

UZGODNIONO

OPRACOWAŁ

ZATWIERDZIŁ